Feestmaal op het Pakijs

Tekst : Marie Dielemans

Myriam Dielemans

Illustratie : Muriel Dielemans

Vertaling : Johan Deconinck

D/2011/M.Dielemans/Uitgever

Geachte Collega's,

Geachte Ouders,

" In een vriendschap ontstaan gedachten, verlangens en verwachtingen zonder woorden, en worden ze vaak gedeeld in een stille vreugde" , dit schreef Khalil Gibran ooit …
Spreken met beren moet blijkbaar dus kunnen …

Via dit fictieve verhaal worden kinderen bewust gemaakt van een diepgaande ontregeling als gevolg van de klimaatsveranderingen: honger. Beren worden er ernstig door bedreigd zodra het pakijs smelt. Maar het treft ook mensen op bepaalde delen van de aarde, want de landbouw is uiterst gevoelig voor deze klimaatsveranderingen.

De kinderen leren ook te begrijpen dat solidariteit de sleutel is om hen te helpen die lijden onder deze ontregelingen.

Op het einde van het verhaal, zoals elke keer trouwens, zullen ze eenvoudige acties ontdekken om energie te besparen, wat hen ertoe zou aanzetten om zelf bij te dragen tot de strijd tegen de opwarming van de aarde.

Niets loopt nog gesmeerd in het koninkrijk van de ijsberen …

Nanouk, de jonge ZVA (Zonder Vast Adres) koning, maakt zich zorgen. Hij is alleen,ergens verloren op zijn uitgestrekte grondgebied van ijs, dat op en neer beweegt op het ritme van de getijden en van de wind.

Precies vandaag organiseert men voor het eerst een betoging op het pakijs. En dat ligt hem zwaar op de maag. Hij had bijna gehoopt op een afschuwelijke blizzard (= zeer krachtige en koude wind) die zijn onderdanen zou verhinderen om hem te vinden ...

- *Roepen en protesteren zijn geen oplossing! ... Ze zouden beter nadenken ! dacht hij.*

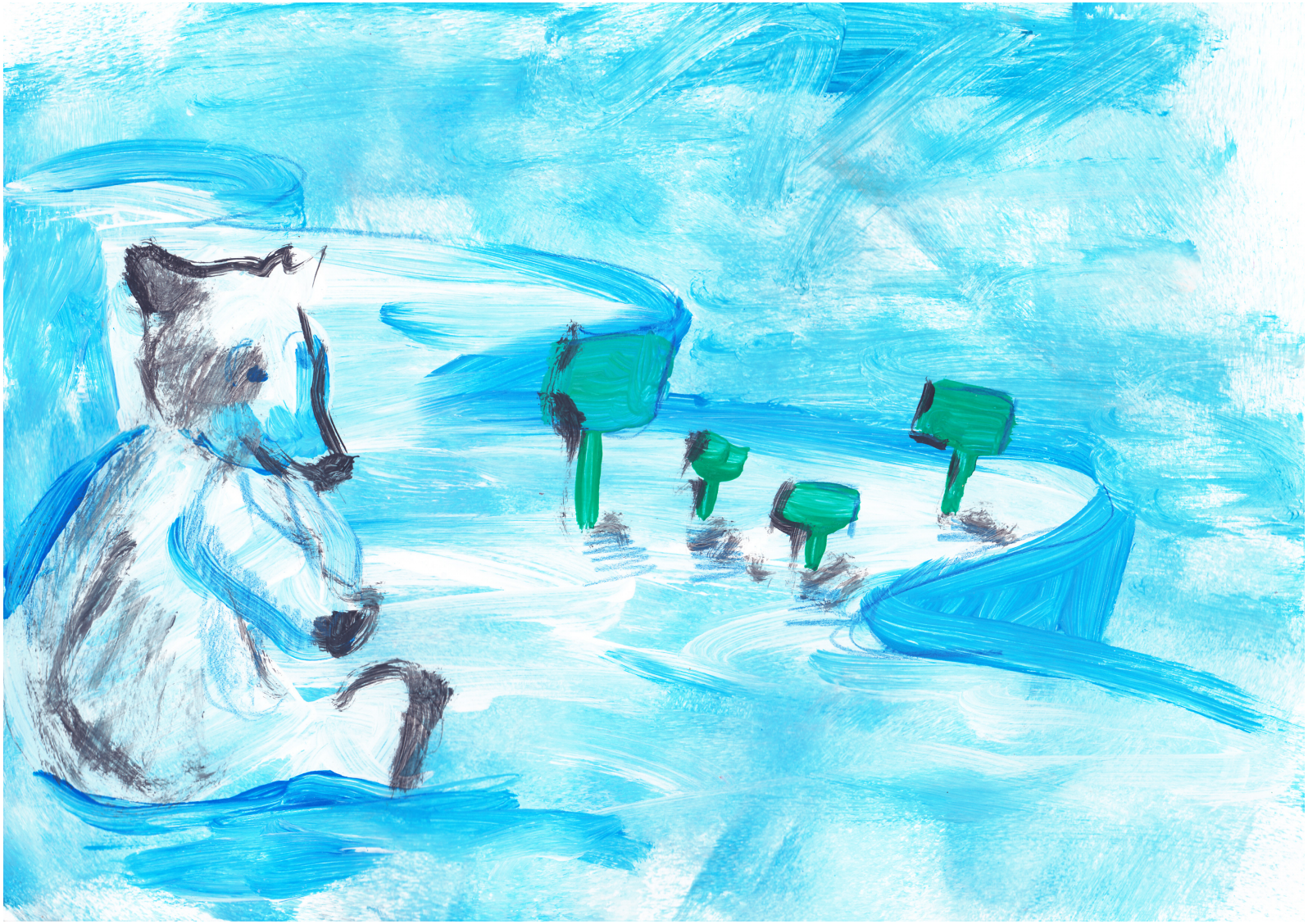

En zo, in de hoop niemand op zijn weg te ontmoeten, vertrok hij in de richting van een zone waar de storm lelijk te keer gegaan was met het pakijs, en waar enorme blokken ijs tegen elkaar opgestapeld waren... Hij zette zich majestueus op één van hen, en dacht na.

Vanuit de verte kwamen stemmen dichterbij:

- *Het smelt ! Het smelt ! We gaan sterven !*

Nanoek speurde de horizon af, en zag dat zijn mooie koninkrijk nu al aan het verbrokkelen was; een slecht voorteken voor een lange zomer zonder ijs… Zo'n lange periode zonder zeehondenvlees zou te lang zijn!

- *Ze hebben gelijk, we gaan allemaal sterven ! dacht hij verslagen.*

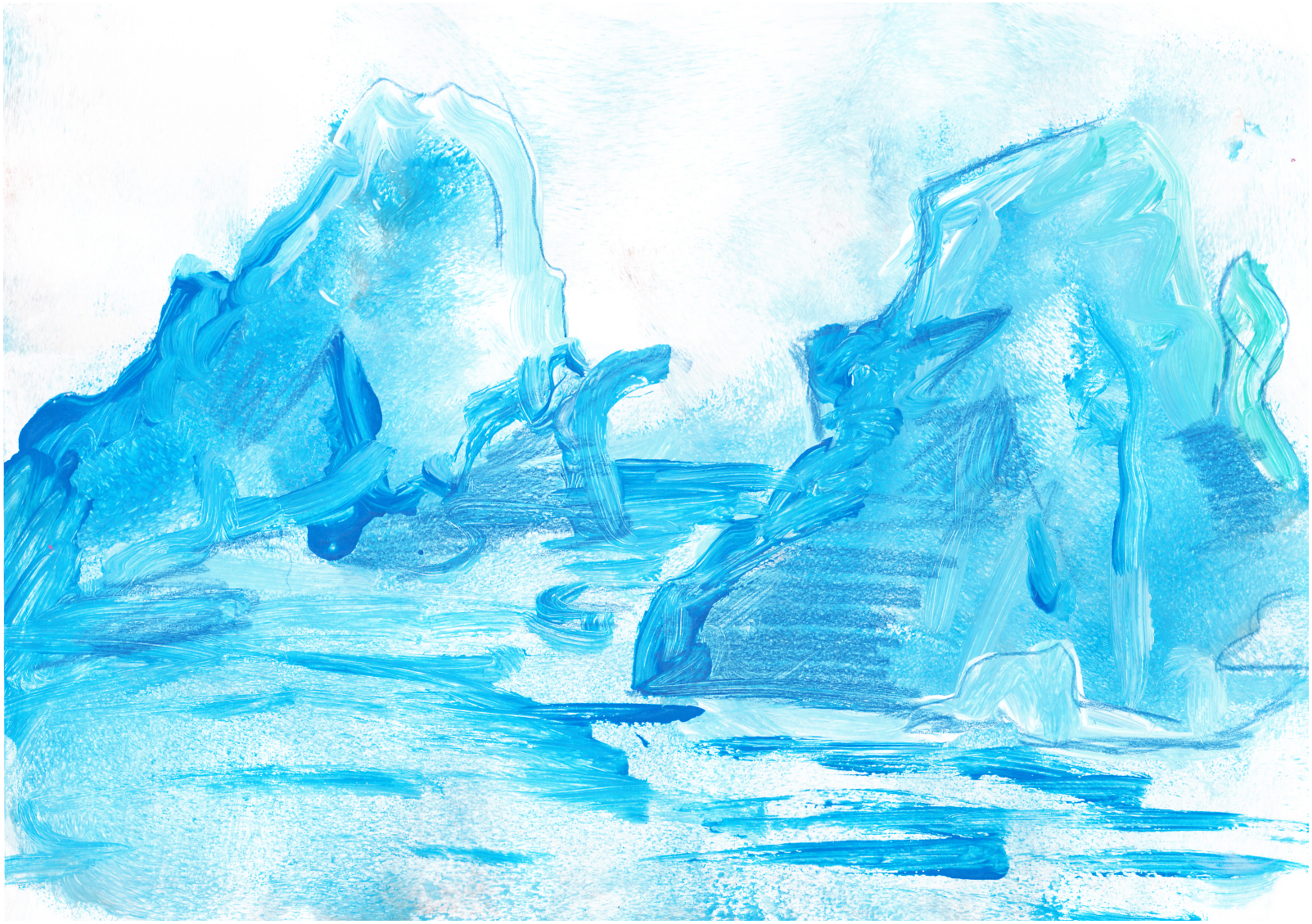

Maar plots keek hij weer fier op.

- *Ik heb de oplossing ! Ja, ik heb ze, de oplossing ! schreeuwde hij zo luid dat het lawaai van de betoging in de verte stopte, en dat hij binnen de kortste keren omringd werd door al de mannetjesberen van zijn koninkrijk.*

Hij zei met een plechtige stem :

- *Wij zijn de beste jagers van het zeeijs, en we zijn ook nog goede zwemmers. Straks worden wij de beste onderzeese jagers ! Van nu af aan vangen wij de zeehonden niet meer op het ijs, maar in het water ! Zo zullen we nooit honger hebben !*

- *Leve de koning ! Leve de onderzeeërs ! riepen alle mannetjesberen zelfverzekerd. Eén voor één doken ze in de zeearm die de ijsblokken van elkaar scheidde.*

- *Hmm ! een lekker feestmaal op het pakijs, met ons lievelingsgerecht ! dacht Nanoek bij zichzelf terwijl hij op zijn beurt achter de anderen in het water dook. Hij likte nu al zijn lippen.*

De zeehonden hadden veel pret. Met hun lijf in de vorm van een raket waren ze in het water veel sneller dan die witbehaarde lomperds. Ze lieten zich dan ook niet vangen.

Toen ze na een hele poos nog steeds met lege poten stonden, gaven ze één voor één uiteindelijk de jacht op. Zelfs Nanoek was zo uitgeput dat hij in het ijskoude water in slaap viel en zich liet dobberen.

- *Hahaha ! Je krijgt ons niet te pakken ! Gedaan met het festijn op het pakijs ! leken duizenden spottende kopjes te zeggen die rondom hem uit het water staken om te ademen.*

Nanoek schrok wakker …

- *'t Was maar een nachtmerrie. Ik moet nadenken ! stelde hij zichzelf gerust. En langzaam zwom hij terug naar het vaste ijs.*

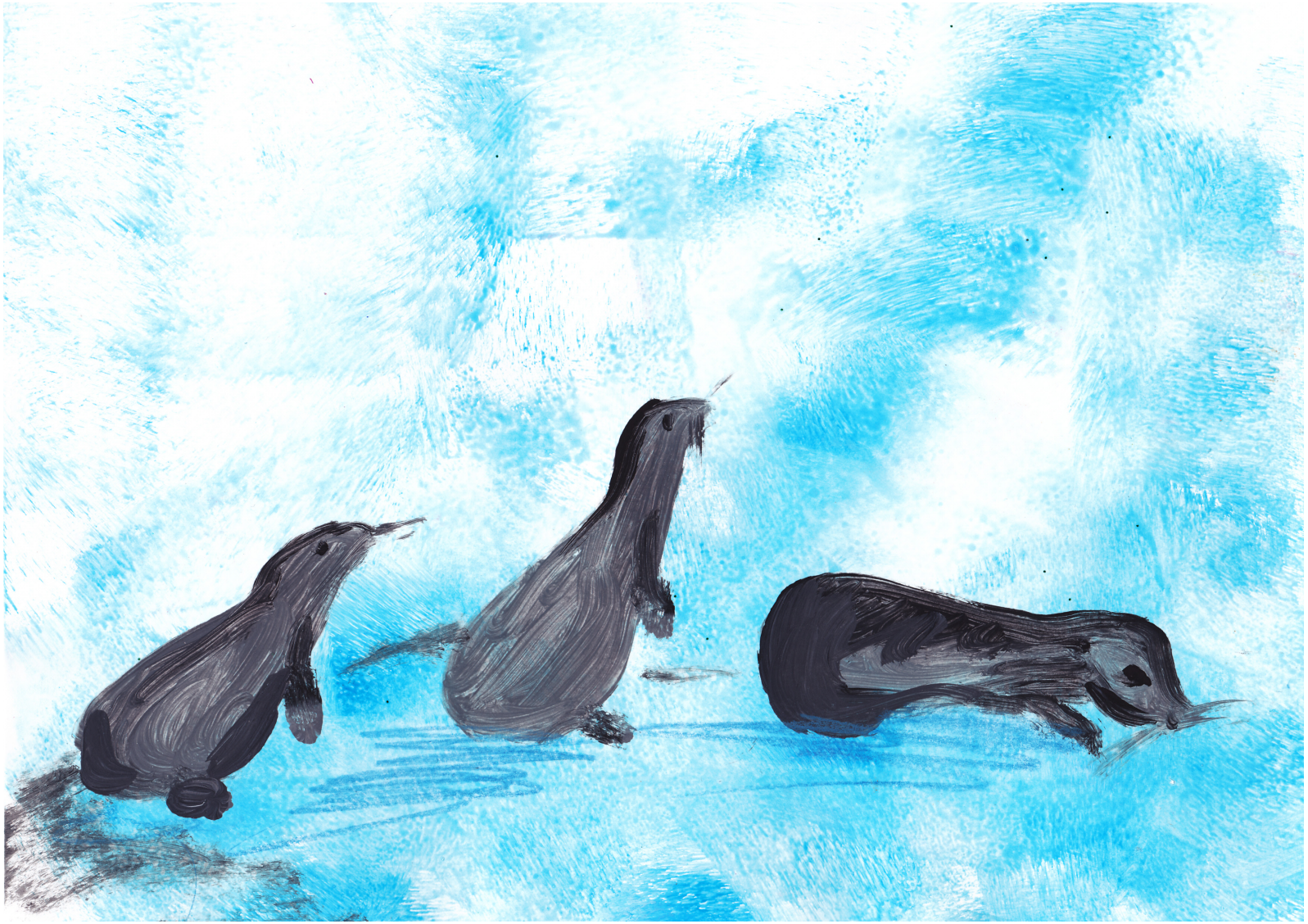

Een beetje later was de koning zeer slecht geluimd, en begon hij zo hard te grommen dat al de mannetjesberen van het koninkrijk meteen rond hem kwamen gelopen.

- *Aangezien wij maar slechte zwemmers zijn onder zee, worden wij de beste dieventer wereld ! kondigde hij plechtig aan. We gaan het voedsel van de mensen stelen , zo hebben we geen honger meer !*

- *Leve de koning ! Leve de dieven ! riepen de mannetjesberen weer in koor. Ze waren hun vorige nederlaag al lang vergeten.*

- *Ons feestmaal op het pakijs komt er aan! dacht Nanoek bij zichzelf, en hij haastte zich als laatste naar de bewoonde wereld.*

Opeens kwam er een vreemd lawaai uit de lucht. Nanoek keek naar omhoog, en zag zijn vriend Koenak die een tijdje eerder vertrokken was. Hij vloog door de lucht, in een net dat vastgemaakt was aan een rode helikopter.

Daarna was Nioek aan de beurt. En toen Kanak. En daarna vlogen er nog vele anderen boven zijn hoofd voorbij.

- *Voedsel stelen bij de mensen op de grond, niet in de lucht ! schreeuwde Nanoek hen toe.*

Maar door het helse lawaai van de helikopters die heen en weer vlogen met de beren kon niemand horen wat hij riep.

Nanoek was woedend en haastte zich naar het mensenland om te beletten dat zijn laatste onderdanen zouden gaan denken dat ze echte vogels waren !

Maar net zoals alle beren die te dicht bij de mensenwereld kwamen, werd ook Nanoek opgewacht door ervaren gewapende jagers, die hem in enkele minuten tijd in een diepe slaap legden door naar hem te schieten met een spuitje.
Ze bonden hem vast aan een helikopter,
klaar voor een lange vlucht ver terug over het pakijs …

Nanoek was helemaal van de kaart en droomde dat hij duizenden Noordse sternen rond zijn hoofd zag cirkelen. Ze lachten spottend naar hem :

- *Hahaha ! Jij bent veel te zwaar om met ons mee te vliegen naar het land van de pinguïns !*

Nanoek schoot weer wakker. Maar deze keer was hij moedeloos en beschaamd. Hij liet zijn hoofd hangen, nadenken was nu te veel gevraagd.

Plots hoorde hij een stemmetje van uit het niets :

- *Om bij de mensen te geraken moet je slimmer te werk gaan!*

- *Wie is daar ? vroeg Nanoek met een krop in de keel, want hij zag niemand.*

- *Ik ben het, de poolvos, antwoordde het stemmetje. Je kent me niet, maar ik ben het die 's winters geduldig wacht tot je weggaat om dan je etensresten te komen opsmullen. Eigenlijk ben ik een vriend van jou.*

- *Laat je zien ! gebood Nanoek hem.*

- *Ik ben veel te bang voor je grote, scherpe tanden ! antwoordde de vos hem wat verlegen.*

Voor het eerst had Nanoek echt een vriend nodig. Daarom ving hij als een geslepen jager de eerste de beste zeehond die daar maar wat lag te luieren op het ijs. Hij nodigde de vreemdeling uit om met hem zijn feestmaal te delen …

Terwijl hij zich verlekkerde aan de maaltijd, gebruikte de vos al zijn sluwheid om Nanoek aan de praat te krijgen. Deze vertelde dan maar over de grote angst van zijn volk.

-

- Stelen, dat is mijn beroep ! zei de vos toen terwijl hij het laatste hapje zeehond naar binnen werkte. Laat ons naar het land van de mensen gaan! Tijdens de zomer zou ik dan voedsel voor jou en voor je volk stelen en in de winter, op het pakijs, zou jij dan jagen voor mij en voor mijn vrienden.

Nanoek en de vos wreven hun snuiten tegen elkaar om hun akkoord te bezegelen, en gingen toen op weg. Op plaatsen waar het ijs al gesmolten was nam Nanoek de vos mee op zijn rug en zwom zo naar de volgende ijsblok.

Toen Alloeak, de poolreiziger die op zijn eentje het pakijs doorkruiste, hen voorbij zag komen, dacht hij dat hij last had van poolhallucinaties ! Hij sloeg een stevige slok alcohol naar binnen, nam daarna een ferme beet van zijn chocolade en om zeker te zijn herhaalde hij verschillende keren al de metingen die hij voor de wetenschappers moest doen.

In het begin wist de stelende vos zich goed te redden, en Nanoek leek best tevreden.

Maar op een dag zag hij zijn nieuwe vriend levenloos op de schouders van een jager.
De slimste van de twee had gewonnen ...

Nanoek vertrok verdrietig terug naar zijn koninkrijk.

Onderweg werd het hem allemaal een beetje te zwaar :
het ijs kraakte al onder zijn gewicht, en zijn onderdanen verlieten zijn koninkrijk reeds, om hun zomervakantie op het vasteland door te brengen !

- *Dat is allemaal veel te vroeg ! gromde hij woedend.*

Maar hij stond machteloos en volgde weldra ook hun voetsporen. Hij verdeelde zijn magere vangst onder de moederberen die hij tegenkwam.

Toen Nanoek nog maar net op het vasteland was toegekomen had hij al een vreemde ontmoeting. Helemaal alleen en zonder geweer zat daar een onvoorzichtig meisje de verbrokkeling te bekijken van dat koninkrijk waar hij zo van hield.

Volgens zijn instinct had Nanoek op zijn prooi moeten springen en zijn scherpe tanden erin moeten zetten, want mensenvlees
is echt lekker en zoet … maar hij kon zich niet bewegen en stond aan de grond genageld.
Hij had zelfs de indruk dat hij hoorde wat ze dacht.

- *Ik heb heel zeker verkeerde bessen gegeten !*
  Ik zou beter wat meer opletten ! dacht hij bij zichzelf terwijl hij weer verder liep.

Maar de volgende morgen, op hetzelfde uur, keerde Nanoek niewsgierig naar dezelfde plek terug. Het meisje zat er opnieuw. En weer verstond hij haar gedachten.

Zoiets had hij nog nooit meegemaakt …

Nanoek had geleerd hoe zich onzichtbaar te maken op het pakijs door zich op zijn buik vooruit te bewegen terwijl hij zijn zwarte snuit achter zijn poten verborgen hield …

Deze techniek gebruikte hij om dichter bij het meisje te geraken. Hij vergat jammer genoeg dat hij niet op het witte ijs lag, maar op de grond zonder sneeuw, wat niet veel zin had natuurlijk…

In tegendeel, het meisje schrok zo hard bij de gedachte opgegeten te worden dat ze flauwviel zodra ze hem zag!

Nanoek wist niet wat hij nu moest doen. Hij ging bij haar zitten en blies af en toe een beetje warme lucht in haar nek.

Haar ontwaken was zo zacht en magisch dat het meisje vergat dat een beer in feite een gevaarlijk wild beest is. Zachtjes streelde ze zijn snuit alsof het een dik knuffelbeest was.

Nanoek die terugdacht aan zijn vriend de vos, dacht dat dit ook bij de mensen een teken van vriendschap was. Heel gelukkig opende hij zijn muil, en terwijl hij zijn tanden ontblootte, zei hij:

- *"Dag, ik ben Nanoek, de koning van het pakijs.".*

Het meisje, helemaal verrast, stamelde:

- *"Doe,… Doe,… Doemidia"* .

Vanaf die dag reed Doemidia de hele zomer lang, telkens ze wat vrije tijd had, op de rug van Nanoek door de uitgestrekte vlaktes van de toendra.

Maar op een dag werd de toendra rosachtig bruin, en Doemidia zag dat Nanoek zichtbaar magerder en magerder werd.

Er was droefheid in zijn stem toen hij zei :

- *Ik heb honger. Mijn vetlaag is helemaal weg.*
  Met bessen en zalm hebben wij, ijsberen, niet genoeg om ons te voeden. Mijn volk en ikzelf moeten terug naar het ijs om zeehondenvlees te eten, anders sterven wij. Gedaan met de vakantie.

Een warme traan rolde over de wang van Doemidia, maar weer streelde ze zijn snuit als teken van vriendschap.

Ook bij de koning stonden de tranen in de ogen. Hij huilde zo hard dat er in korte tijd direct vijf magere en uitgehongerde mannetjesberen rond hem stonden. Doemidia rilde van de schrik.

- *Eindelijk een festijn ! gromde één van de beren.*
- *Hmm, lekkere billetjes ! bromde een andere.*
- *Stilte ! riep Nanoek.*

Hij stond plechtig op en vervolgde:

- *Ik, Nanoek, koning van het pakijs, in naam van alle macht die mij als koning verleend is (=gegeven is), benoem ik deze jonge meid tot"Prinses Doemidia van de Toendra", vriendin van alle beren van het koninkrijk.*
- *Leve de Koning ! Leve de Prinses ! juichten alle vermagerde mannetjesberen in koor. Ze waren wel een beetje teleurgesteld omdat ze weer een lekkere maaltijd aan hun neus hadden zien voorbij gaan.*

Toen gingen ze één voor één op pad, op de terugweg naar hun land ...

Na het vertrek van haar vriend voelde Doemidia zich erg eenzaam. Vooral toen een sneeuwgors rakelings langs haar hoofd voorbijvloog en spottend piepte :

- *Het pakijs is deze zomer zo hard gesmolten dat het nog slechts de grootte van confetti heeft.. Hahaha ! Nanoek is nu de koning van de confetti ! Nooit vindt hij zijn koninkrijk nog terug ! Hij is te mager om zo ver te zwemmen !*

Verbijsterd sprong de nieuwe prinses in haar kayak, en ze peddelde zo hard ze kon naar het Noorden.

De vogel had gelijk. Ze trof haar vrienden aan, de beren, die, helemaal uitgeput van het lange zwemmen, op hun rug ronddobberden.

- *Jullie koninkrijk is helemaal weggesmolten ! Klamp je vast aan mijn kajak ! riep ze terwijl ze hen een lang touw toewierp.*

Maar zelfs al waren de beren mager, ze waren nog te zwaar om naar de boot getrokken te worden. Doemidia had het lastig. Een walvis die het hele gedoe van dichtbij was komen bekijken kreeg medelijden met hen. Hij zette zijn brede rug onder de kajak en daar gingen ze … Tot zo dicht mogelijk bij de kust.

Poolreiziger Alloeak die met zijn verrekijker al een hele tijd de zee zat af te turen kon zijn ogen opnieuw niet geloven. Was dat nu gezichtsbedrog of niet?

De weken die daarop volgden waren een echte ramp. De zomer ging maar niet voorbij. Het had al lang moeten vriezen om het koninkrijk van Nanoek opnieuw vorm te geven… en de beren die maar geen zeehondenvlees konden vinden begonnen te sterven van de honger.

Doemidia hoopte Nanoek te kunnen opbeuren met wat goed nieuws, en ging daarom de klimaatspecialisten die dicht bij haar huis werkten raadplegen.

- *Maar jullie liegen ! Het is onmogelijk ! Zoiets kan niet ! schreeuwde ze toen ze hoorde dat duizenden mensen in de wereld ook aan het omkomen waren van de honger, door het té warme klimaat.*

Doemidia was zo van streek dat ze niets meer wilde horen en wegliep.

- *Wat gebeurt er daar allemaal ? dacht Alloeak bij zichzelf. En hij besliste haar te volgen …*

Alloeak zag een magere hongerige beer naar Doemidia toe gaan. Hij stond aan de grond genageld, want hij had zijn geweer vergeten. Toen snelde hij, fit als hij was, naar het meisje toe, en voor ze wist wat er gebeurde trok hij haar mee naar een schuilplaats achter een rots.

Doemidia spartelde tegen, ze gaf zelfs rake klappen aan deze onbekende man. Angstig maakte ze zich los. Ze vluchtte weg en gooide zich tussen de poten van Nanoek.

- *Prinses, zei Nanoek haar toen, die man wou je gewoon redden van mijn scherpe tanden ! Kom, we gaan ons verontschuldigen !*

Nu was er voor Alloeak geen twijfel meer mogelijk : hij leed aan poolhallucinaties ! Hij bewoog niet, hij liet de twee op hem afkomen, en ging zelfs meepraten met de beer en de prinses. Ongeloofelijk!Hij verstond er alles van ! Ook hij kon nu praten met beren ! Wie had dat ooit durven denken ?

Al vlug besefte Alloeak dat hij niet aan het dromen was en dat een ernstige hongersnood de beren deed sterven. In duidelijke wetenschappelijke taal legde hij het volgende uit aan Nanoek:

- *Uw koninkrijk, het pakijs, is afhankelijk van het klimaat. Welnu, de aarde warmt op door de vele broeikasgassen die in veel te grote hoeveelheden door de mensen in de atmosfeer wordt losgelaten.*
- *Als ik het allemaal goed begrijp zijn wij het die de beren doen sterven? zuchtte Doemidia.*
- *Jammer genoeg ja, antwoordde Alloeak verlegen omdat ook Nanoek meeluisterde. Maar er komt verandering. De mensen weten nu dat ze energie moeten besparen en zo weinig mogelijk fossiele energie, zoals aardolie, kolen of gas, mogen gebruiken. Wind- en zonne-energie is dan veel beter. Iedereen doet inspanningen, maar ze weten nog niet dat jullie uitsterven en dat het dus dringend is.*

Nanoek voelde zich al een beetje meer gerustgesteld en vroeg :

- *En de mensen die sterven van de honger, komt dit ook door het klimaat?*
- *Veel mensen en dieren halen hun voedsel uit de landbouw, en die is zeer gevoelig voor klimaatsveranderingen,*
  antwoordde Alloeak. Wetenschappers denken veel
  na over dit probleem. In afwachting worden er solidariteitsacties georganiseerd, en probeert men voedsel
  en hulp te sturen naar diegenen die het nodig hebben.
- *Ook aan de polen bestaat er solidariteit ! Klonk een zware stem vanuit de diepte van de oceaan. Wij, walvissen, kunnen jullie terug naar huis brengen. We kennen nog een paar ijsvlaktes heel dicht bij de pool !*

Nanoek jubelde van blijdschap. Hij verzamelde al zijn fel vermagerde onderdanen, en bereidde hen voor op een speciale reis op de rug van de walvissen.

-

Je zal altijd welkom zijn in mijn koninkrijk, eens het terug een beetje aaneengevroren is, zei Nanoek ter afscheid aan Alloeak. Je hoeft geen geweer of voedsel mee te brengen. Mijn onderdanen en ik zullen voor jou wel gaan jagen. Zo kan je meer wetenschappelijke apparaten meebrengen om het ijs en het klimaat te bestuderen.

Met betraande ogen sprak hij tot Doemidia:

- *Prinses, ik beloof u dat wij samen de dag zullen vieren dat mijn koninkrijk weer tot aan uw grond reikt. Ter ere van jou organiseer ik dan een groot feestmaal op het pakijs.*

Doemidia had alle moeite van de wereld om haar tranen te bedwingen en als antwoord wreef ze hem op zijn snuit.

Toen spoot een walvis een mistige waterstraal de lucht in, als teken om te vertrekken. En een lange stoet uitgemergelde beren begon de lange weg terug.
Ze waren gered.

-

Die avond gaf Alloeak een pluchen beertje aan Doemidia om haar te troosten ...

Nu kon ze eindelijk haar tranende vrije loop laten.
Ze wreef hem op zijn snuit en beloofde dat ze voortaan een warme trui zou aantrekken in de plaats van de verwarming wat hoger te zetten. Ze zou ook nooit meer vergeten het licht uit te doen wanneer ze een kamer verlaat. En ze zou koken met een deksel op de kookpotten. Ook zou ze enkel nog de wagen nemen als er geen andere oplossing was, en zou ze de elektrische apparaten niet meer op stand-by laten na gebruik. Zelfs haar mailbox zou ze zo vaak mogelijk leeg maken want e-mails nutteloos opslaan, ook dat vraagt energie.

Al deze besluiten nam ze voor Nanoek, maar ook voor al haar medemensen die zoveel tleden onder de opwarming van de aarde.

Vriendschap is elkaar begrijpen zonder een woord te zeggen. Alloeak legde toen zachtjes zijn hand op die van Doemidia en in het diepste van zijn hart hoopte hij dat dit "feestmaal op het pakijs" op een dag zou plaats hebben ...

Maar van hem alleen zou dit niet afhangen…

Denk er even over na wanneer je een pluchen beertje ziet. En vergeet vooral niet hem ook op zijn snuitje te wrijven !

Bijkomende gegevens

- In regio's waar het erg koud is, rond de polen, bevriest de zee normaal gezien, en wordt het ijs zo dik dat men erop kan wandelen of zich erop kan laten voorttrekken op sleeën die door honden voortgetrokken worden… Je kan er ook op rijden met een sneeuwscooter of met een wagen. Er zijn zelfs plaatsen waar je met een vliegtuig kan landen.

  Die bevroren zeeoppervlakte noemt men " het pakijs".

- Er leven veel dieren op het pakijs : je kan er walrussen zien (alleen aan de Noordpool), zeehonden, en ijsberen (ook alleen aan de Noordpool). Ijsberen etentrouwens graag zeehonden, maar kunnen die enkel op het pakijs vangen, omdat zeehonden sneller zwemmen dan ijsberen. Er zijn ook pinguïns (alleen aan de Zuidpool) et verschillende soorten walvissen en andere grote zeedieren.

- Weet je hoe de zee eigenlijk in pakijs verandert?

  In het begin, wanneer de watertemperatuur een beetje onder 0°C zakt (namelijk bij – 1,8°C) vormt de zee kleine stukjes ijs die gelijken op pannenkoeken; dit noemt men " pannenkoekenijs".

  Als het water verder afkoelt, klitten die "pannekoeken" samen en vormen ze één grote ijsvlakte die dan beetje bij beetje dikker wordt.

  Maar de zee beweegt altijd een beetje. Ze breekt dan die oppervlakte weer in grotere stukken die daarna opnieuw gaan samenkleven om daarna weer te breken, enz …
  Soms gebeurt het dat die stukken ijs tegen elkaar gedrukt worden en over elkaar heen glijden. Het pakijs beweegt op het ritme van de zee; elke dag is het verschillend.

- Maar de aarde warmt op en het wordt altijd maar moeilijker voor de zee om te bevriezen.
  Dus wordt het pakijs kleiner en kleiner. Dit verstoort het leven van de dieren, en zorgt onder andere voor honger bij de ijsberen.

- Toch bestaat er een oplossing in de strijd tegen de opwarming van de aarde: we moeten energie besparen.

Schrijf in grote letters op het bord : “Ik bespaar energie !”

- “Weet jij wat je gemakkelijk kan doen om energie te besparen?”
  Hier kunt u de kinderen ideeën laten aanbrengen. Het is wel nodig om hen het verschil te uit te leggen tussen vervuiling en de opwarming van de aarde.

Een voorbeeld : geen papier op de grond gooien is goed voor het milieu, maar verandert niets aan de opwarming van de aarde (behalve wanneer je dat papier hergebruikt, want dat is dan een besparing in vergelijking met wanneer men nieuw papier moet maken)

Laat de kinderen 10 eenvoudige mogelijke acties opzoeken:

http://www.contespedagogiques.be/choix_des_contes_nl.html

- Een groot blauw paneel ophangen (bv. gemaakt a.h.v. een papieren tafelkleed) en zeggen : “ Dit is een ijsvrije zee.”

- Als iedereen z’n best doet om energie te besparen, dan kan de zee opnieuw bevriezen en terug pakijs worden.

- Laat elk kind een één van de vooraf opgezochte acties uitkiezen, waarvan hij/zij het gevoel heeft ze toe te kunne passen in hun eigen leven om energie te besparen

- Geef vervolgens aan elk kind een “ijspannenkoek”in papier, Om te tonen dat hij/zij zich echt verplicht tot deze actie, moet het kind zijn/haar naam op deze pannenkoek schrijven alsof hij een contract met de aarde ondertekent (gebruik enkel grijze potloden om te vermijden dat het paneel helemaal bont gekleurd wordt.)

- Daarna komt ieder kind zijn “pannenkoek” op het paneel plaatsen, dus, midden in de zee.

- Zie hoe het pakijs opnieuw tot stand komt doordat iedereen iets doet om energie te besparen … wanneer het paneel af is, kunt u er nog een paar pooldieren aan toevoegen.

- Als we met zijn allen onze belofte houden, dan kunnen we het pakijs helpen weer tot stand te komen ! …

- Hieronder vindt u een paar foto’s ter illustratie …

Ambassadeur
des
Glaces

“ Iedereen is verantwoordelijk voor iedereen.”

Antoine de Saint-Exupéry

Voor hun efficiënte en op prijs gestelde wetenschappelijke medewerking, maar vooral voor hun aanwezigheid aan onze zijde,

bedanken wij van harte

- ***Gauthier Chapelle**, doctor in biologie, Algemeen Secretaris van de AISBL Biomimicry Europa*
- ***Alain Hubert**, poolreiziger en Voorzitter van de International Polar Foundation*
- ***Thierry Touchais**, Uitvoerend Bestuurder van de International Polar Foundation*